

18. april 2024

UPA 2024/116

Kommunitoqqat uterfigeqqissagutsigit allaffissornikkut aningaasartuutit qanoq allanngussanersut pillugit Naalakkersuisut nalunaarusioqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalunaarusiaq UPA2025-mut Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C Jerimiassen, Atassut)

Siullertut Inatsisartunut ilaasortap Atassummeersup Aqqalu C. Jerimiassenip aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanut pingaaruteqartumut Siumumiit qujarusuppugut, tamannalu imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Inatsisartut 2007-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni aalajangiuppaat nunatsinni kommunit 18-init sisamaannangortinneqassasut. Taamaasilluni illoqarfiit tamarluinnarmik kommuneqarfinni qitiusut immikkut kommuneqartinneqarnerat atorunnaarsinneqarluni.

Kommunit kattussuutsinneqarnerat eqqarsaatigalugu pingaarnertut tunngaviusimavoq kommunit innuttaasunut toqqaannartumik tunngasut suliarisalisagaat, taamaalillutik pisortat ingerlatsinerannut innuttaasunut aqputaalissallutik.

Tamanna innuttaasut oqartussaasunut naleqquttunut apuussisinaanissaannik kinguneqartussaassasoq kiisalu sulisunit suliartigut piginnaasaqarluartunit suliassanik suliarinnissinnaasunit sukkanerusumik eqaannerusumillu sullinneqarnissamik kinguneqartussaassasoq anguniagaavoq, taamatullu innuttaasut ataasiakkaat inatsisitigut innarlitsaalineqarnerat annertunerulernissaa aamma anguniarneqarluni. Tassalu Pisortat sullissinerat ataatsimut isigalugu innuttaasunut suliffeqarfinnullu pisariinnerulersinneqarlunilu ataqatigiinnerulersinneqassasoq aammattaaq anguniagaallunilu siunertaavoq.

Taamatutaaq kommunit kattussuutsinneqarnerat inuiaqatigiinnut sipaarutaanissaata saniatigut ilaatigut inuussutissarsiortunut kinguneqassanngitsoq oqariartuutaavoq – imatut tamanna paasineqassaaq, kommunit kattussuutsinneqarnerat inuussutissarsiortunut kinguneqarnaviangilaq. Kommunit aaqqissuutseqqinneqarneranni tassaapput taakku oqaatsit ilaatigut atorneqartut, qularnanngitsumillu anguniagaasuni aamma amerlasuutigut eqqortinneqaratik atuutsinneqartut.

Naak kommunit aaqqissuutseqqinneqarnerat ukiorpassuunngitsut matuma siorna eqqunneqaraluartoq annertuumik inuiaat politikerillu akornanni oqallinnerit pisarsimapput sulilu sakkortusiartortutut illutik. Taamatutaaq kommuni ataaseq innuttaasut taasitinneqareernerisigut aveqqinneqarsimalluni.

Qanga kommuniusimasut arlallit namminneq kommuninngoqqinnissaminnik anguniagaqarlutik iliuseqallattaanerat pivoq, ilaatigut piffinni pineqartuni innuttaasut tamat oqartussaaqataanerat atorlugu atsiortiternernik katersisarnerat ilisimavarput, kingullertigullu Nanortalimmiut nunaqarfimmiortaasalu atsiornernik katersaat qinersinnaasunit 70 % missaanit atsiorneqarsimasut kommunalbestyrelsimut tunniunneqarput, tamatumalu kingorna taasitineqarnissaannik aalajangiiffiusumik.

Naalackersuisut innuttaasut kommunit aqqissuuteqqinneqarnerisa kingorna kommuninit sullinneqarnermikkut naammagisimaarinninnerannik aallaaveqartumik misissuinerat maanna ingerlasoq ukiamullu saqqummiunneqartussaq qanoq nuna tamakkerlugu assilissamik pilersitsissanersoq Siumumiit pissangalluta utaqqimaarparput, naak tamanna kommunit aqqissugaanerannik agguluttoqaqqittariaqarnermillu toqqaannartumik imaqqanngikkaluartoq.

Qaammatini kingullernittaaq inuiaqatigiinni kommunit aqqissugaanerat pillugu annertuumik inuiaqatigiinni oqallittoqarpoq, Siumumilu iluarisimaarparput Naalackersuinikkut oqariartuutaasartut killiffiup naliliivigineqarnissaanik pisariaqarpallu iliuseqartoqarnissaanik oqariartuuteqartoqartarnera. Ilaatigullumi aamma Naalackersuisut kommuninik aqqissuuseqqissimanerup iluatsissimanginneranik oqariartuutigisaat pissutissaqalersitsivoq iliuseqarnissamik. Iliuseqarnissarlu piffissanngortoq Siumumi isumaqarpugut.

Siunnersuuteqartup nassuiaammik sanasoqarnissaa anguniarpaa, tassuunakkut kommunitoqqanut uteqqittoqassagaluarpas allaffissornikkut aningaasartuutit nassuiaammi qanoq isikkoqarsinnaanerat qularnaarumallugu. Siumumiillu aamma soqutigartipparput aningaasat qitiusoqarfimmiit ukiumoortumik kommuninut nuunneqartartut naapertuuttumik agguarneqartarnerisut paasissallugu, aamma atuuffissaminnut atorneqartarnerisut ilanngullugu. Apeqqummut tassunga ilanngulluguttaaq nalilersugassaqqitsipparput, inuiaqatigiittut ataasiusutut isigaluta nammaqatigiittumik ingerlatsisoqarnerisut. Ilisimavarput inuiaqatigiittut kiffartuunneqarnissatsinnut atatillugu ingerlatarpassuit sumiiffinnut ataasiakkaanut katersorsimagivut, tamannalu pissusissamisoornersoq ilanngullugu nalilersugassaqqippoq.

Taamak oqaaseqarluta siunnersuut iluarisimaarparput taperserlugulu, taamaalilluta suleriaqqinnissaq eqqarsaatigalugu paasissutissat pingaaruteqartut pigilerneqarnissaat qulakkeerneqassamat.

Siumumili nassuiaammik sanasoqarnissaa eqqarsaatigalugu kommuninut ataatsimut tapiissutit aammalu nalimmassaarutit kommunitoqqanut uteqqittoqassagaluarpas nutarterneqarsinnaanerat ilanngullugu nalilersoqqarput, taamaaliornikkut kommunit mikinerusut aningaasaqarnikkut nammassinnaasumik ingerlasinnaanissaat qulakkeerumallugu.

Siumumiit taamatut oqaaseqarluta siunnersuut taperserparput ataatsimiititaliamullu susassaqartumut innersuullugu.

Anders Olsen, Siumut.